

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT GEOGRAFIA SOCIAL

Coordinació: GANAU CASAS, JOAN

Any acadèmic 2017-18

Informació general de l'assignatura

Denominació	GEOGRAFIA SOCIAL			
Codi	100052			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Geografia	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Geografia i Ordenació del Territori	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Història	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Història de l'Art	3	OPTATIVA	Només examen
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	3			
Crèdits pràctics	3			
Coordinació	GANAU CASAS, JOAN			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/Iloc	Despatx: 3.18.3 Tel.: 973703139 Horari: Dj / Dv 11:00-12:00			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
GANAU CASAS, JOAN	ganau@geosoc.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura conté una triple dimensió, geogràfica, social i històrica. D'una banda planteja analitzar les complexes relacions existents entre les societats humanes i els territoris on habiten. En aquest sentit, es parteix de l'espai com a factor de segregació social per estudiar com les diferències socials contribueixen també a perpetuar les diferències territorials. Per aquest motiu l'assignatura pren com a marc d'estudi preferent la ciutat, l'espai on les contradiccions de les estructures socials es mostren amb major intensitat. D'altra banda, també té en compte la dimensió temporal, la història, com a element clau tant a entendre els canvis socials com la mateixa evolució de les ciutats.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius formatius
O.1.1. Conèixer i aplicar els principals conceptes i mètodes per a l'anàlisi territorial de les estructures socials
O.1.2 Reflexionar sobre les relacions que s'estableixen entre diversitat social i segregació espacial
O.2.1. Entendre la dimensió diacrònica dels processos de diferenciació social de l'espai urbà
O.2.2. Comprendre la creixent diversitat cultural de les societats occidentals i el seu reflex en l'ús de l'espai urbà
O.3. Elegir lliurement un tema d'anàlisi social de la ciutat, treballar la complexitat del fenomen i proposar possibles vies de solució
O.4 Recollir informació de caire divers, ordenar-la i presentar-la de forma endreçada i comprensible
O.5. Comprendre textos científics i ser capaç de debatre el seu contingut en grup

Competències

Competències
1. Coneixement i capacitat d'incidència en les matèries d'estudi geogràfic
2. Comprensió i sensibilitat envers la diversitat cultural i les diferències socials
3. Creativitat i iniciativa en la realització de propostes
4. Capacitat d'organització de la informació i treball autònom
5. Capacitat d'anàlisi, síntesi i raonament crític

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. La geografia social: enfocaments i conceptes
2. Aproximacions a l'estudi social de la ciutat
3. L'estudi de la societat urbana: una evolució històrica
4. Desigualtats socials i morfologia urbana
5. La construcció simbòlica dels espais
6. La diversitat cultural de les ciutats. La cultura com a factor d'exclusió i inclusió
7. Urbanisme i desigualtat social
8. L'habitatge com a problema per a la cohesió social
9. Transformacions urbanes: renovació, gentrificació i exclusió
10. Espais públics i comunitat urbana
11. Cap a l'exclusió del sistema: dels barris marginals als slums
12. Crisi econòmica i nova pobresa: la fi de l'estat del benestar?

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HN P*
Classe magistral (M)	Explicació dels conceptes claus del programa	O.1.1 O.1.2 O.2.1 O.2.2		45	15
Seminaris (S)	Presentació, comentari i debat de lectures realitzades per l'alumnat	O.1.2 O.5.		15	25
Pràctiques (P)	3 excursions: 2 a Lleida (matí) i 1 a Barcelona (tot el dia)	O.2.1 O.2.2		17	5

GEOGRAFIA SOCIAL 2017-18

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Treballs (T)	Treball sobre la geografia social de Lleida	O.1.2 O.2.2 O.3 O.4		3	20
Tutories (Tut)	Dues tutories, mínim, per comentar el tema i evolució del treball que es realitza	O.3 O.4		2	
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació			3	
TOTAL				85	65

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials de l'alumne.

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)	a) Debat a classe i al seminari sobre les lectures proposades amb anterioritat b) Assistència a les sortides de treball de camp	La participació és important tant a classe com, sobretot, en els seminaris L'assistència és obligatòria en les pràctiques de camp		Participació oral Assistència activa a les sortides	25
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Comentari d'un text /gràfic/ mapa	Es podrà disposar d'apunt i altres materials per a la realització de la prova		Prova escrita	25
Informe (In) / Treballs (T)	a) Presentació oral lectures b) Resums de lectures c) Informe final del treball realitzat			Presentació oral Informe escrit Informe escrit	50
Altres (A)					
TOTAL					100

O: Objectiu. %: percentatge en la nota final.

Bibliografia i recursos d'informació

Alguns manuals de geografia social (no n'hi cap de recent en català o castellà)

Del Casino, V., et al. (2011) *A companion to social geography*, Malden, Wiley-Blackwell.

Gill, Valentine (2001) *Social geographies: space and society*, New York, Prentice Hall.

Hamnett, C., ed. (1996) *Social geography: a reader*, London, Arnold.

Mitchell, D. (2001) *Cultural geography. A critical introduction*, Oxford, Blackwell.

Smith, S. Et al, eds. (2010) *The Sage handbook of social geographies*, Thousand Oaks, Sage.

La dimensió històrica dels estudis sobre la ciutat. Alguns exemples

Bettin, G. (1979) *Los sociologos de la ciudad*, Barcelona, Gustavo Gili, 1979.

Castells, M. (1983) *La ciudad y las masas. Sociología de los movimientos sociales urbanos*, Madrid, Alianza, 1986.

Davis, M. (2007) *Planeta de ciudades miseria*, Tres Cantos, Foca.

Engels, F. (1845) *La situación de la clase obrera en Inglaterra*, Barcelona, Júcar, 1979.

Harvey, D. (1973) *Urbanismo y desigualdad social*, Madrid, Siglo XXI, 1989.

Harvey, D. (2012) *Ciudades rebeldes: del derecho de la ciudad a la revolución urbana*, Madrid, Akal, 2013.

GEOGRAFIA SOCIAL 2017-18

Park, R. E. (1999) *La ciudad y otros ensayos de ecología urbana*, Barcelona, El Serbal.

Park, R. E.; Burgess, E.t (1925) *The City. Suggestions for Investigation of Human Behavior in the Urban Environment*, Chicago, The University Chicago Press, 1967.

Weber, M. (1921) *La ciudad*, Madrid, La Piqueta, 1987.